

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
-AUTORITETI I KONKURENCËS-
Komisioni i Konkurrencës

VENDIM
nr.388, datë 14.12.2015

“Për

mbylljen e procedurës së hetimit të thelluar në “Tregun e blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në sistemin e shpërndarjes” dhe disa rekomandime për Entin Rregullator të Energjisë dhe Operatorin e Shpërndarjes së Energjisë Elektrike.

Komisioni i Konkurrencës, me pjesëmarrjen e:

▪ Lindita MILO (LATI)	Kryetar
▪ Servete GRUDA	Zv/Kryetar
▪ Koço BROKA	Anëtar
▪ Iva ZAJMI	Anëtar
▪ Eduard YPI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 14.12.2015, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Shqyrtimin e raportit të hetimit të thelluar në tregun e blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në sistemin e shpërndarjes”.

Baza ligjore: Nenet 24 (shkronja d); neni 26 i Ligjit nr.9121, datë 28.7.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” i ndryshuar (ketu e me poshtë ligjit), neni 12 i Rregullores “Për funksionimin e Autoritetit të Konkurrencës” dhe neni 5 i Rregullores “Për procedurat hetimore të Autoritetit të Konkurrencës.
Ligji nr.8485 datë 11.11.1999 “Kodi i procedurave administrative”.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të Raportit “Mbi hetimin e thelluar në tregun e blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në sistemin e shpërndarjes” të paraqitur nga Sekretariati i Autoritetit të Konkurrencës, dhe Relacionit përkatës të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës,

KONSTATOI:

I. PROCEDURA E NDJEKUR:

1. Bazuar në ankesën e vazhdueshme të shoqërisë GEN-I, në lidhje me procedurat e blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes, Autoriteti i Konkurrencës ka kryer disa monitorime ne periudha kohore të ndryshme për këtë treg. Komisioni i Konkurrencës, bazuar në gjetjet dhe konkluzionet e monitorimit të tregut, në situatën aktuale të tregut dhe pas seancave konsultative me ERE-n, me qëllim mirëfunksionimin e tregut te energjisë elektrike, dhe rritjen e konkurrencës në këtë segment tregu, u shpreh me anë të Vendimit nr. 334, datë 31.10.2014 “Për disa rekomandime për rritjen e konkurrencës në tregun e prokurimit të energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes”.¹

---

¹ Autoriteti i Konkurrencës, është shprehur më heret me anë të korespondences shkresore në lidhje me shqetësimet e vazhdueshme të ketij segmenti tregu

2. Por, tregu vazhdonte të kishte përsëri shqetësime, madje ankimuesi pretendoi për marrëveshje midis operatorëve pjesëmarrës në procedura dhe më pas për marrëveshje ndërmjet OSHEE dhe shoqërive pjesëmarrëse të tregut, duke informuar kompanitë pjesëmarrëse për çmimet e paraqitura nga ankimuesi, me qëllim nxjerrjen nga tregu të shoqërisë ankimuese. Pas shqyrtimit të ankesës, Komisioni i Konkurrencës, me anë të Vendimit nr. 326, datë 08.09.2014, vendosi “Për hapjen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e tregtimit të energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në sistemin e shpërndarjes” për të evidentuar kufizimet e mundshme të konkurrencës, nga sjellja e pjesëmarrësve në procedurat e prokurimit të energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve nga ana e OSHEE-së, të cilat mund të çojnë në pengimin, kufizimin dhe shtrembërimin e konkurrencës në treg, në kuptim të nenit 4 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”(i ndryshuar).
3. Në përfundim të procedurës së hetimit paraprak në lidhje me procedurat e tenderimeve të kryera nga CEZ shpërndarje/(ndryshuar më pas në Operatorin e Shpërndarjes së Energjisë Elektrike-OSHEE) dhe sjelljes së operatoreve pjesëmarrës u zhvilluan seanca degjimore me perfaqësues të shoqërisë GEN-I grup dhe OSHEE.
4. Gjithashtu, nga Sekretariti i Komunitetit të Energjisë, më anë të letrës së datës 18 Shkurt 2015, njoftohemi se pranë Sekretariatit është depozituar një ankesë, nga burime anonime, ku flitet për marrëveshje të ndaluar ndërmjet OSHEE dhe tregtarëve të energjisë, në tregun e prokurimit të energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes. Sekretaritati sugjeron që rasti të kalojë në hetim të thelluar duke shprehur gadishmërinë për të asistuar duke bashkëpunuar në nivel ekspertësh, gjate procedurës së hetimit të thelluar.
5. Komisioni i Konkurrencës, bazuar në konkluzionet e raportit të hetimit paraprak, në sugjerimet e Sekretariatit të Energjisë dhe në pretendimet e GEN-I për një marrëveshje të mundshme vertikale ndërmjet OSHEE dhe shoqërive pjesëmarrëse në tender, me anë të Vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 355, date 20.03.2015, vendosi hapjen e procedurës së hetimit të thelluar.
6. Periudha e hetimit të thelluar e përcaktuar nga Komisioni i Konkurrencës në Vendimin e mësipërm është Janar-Dhjetor 2014.
7. Për mbledhjen e fakteve dhe të dhënave të nevojshme në lidhje me hetimin, bazuar në nenet 33 dhe 34 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, Grupi i Punës kërkoi të dhëna dhe informacion nga Enti Rregullator i Energjisë (ERE), Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike (OSHEE), GSA dhe EFT AL.
8. Në bazë të nenit 35 dhe 36 të Ligjit nr. 9121, dt 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” dhe Autorizimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 374, datë 11.09.2014 “Autorizim Inspektorësh”, Grupi i Inspektimit gjatë periudhës së hetimit kreu inspektime pranë ndërmarrjeve GSA dhe EFT AL, ku u mbajtën dhe procesverbalet “Për marrje shpjegimesh për fakte dhe dokumente, që lidhen me objektin dhe qëllimin e inspektimit”, dhe “Mbi inspektimin në ndërmarrje”. Më pas në korrik 2015, me sugjerimin e Sekretaritit të Energjisë, u administruan informacionet të cilat ndodheshin në kompjuterat dhe në posten elektronike të anetareve të komisionit të blerjes, pranë OSHEE-së.
9. Procedura hetimore është fokusuar në sjelljen e ndërmarrjeve apo bashkëpunimin e ndërmarrjeve pjesëmarrëse në procedura tenderimi dhe në bashkëpunimin me OSHEE duke dhënë informacione për çmimet e konkurrentëve. Pra, hetimi i thelluar u fokusua në mundësinë e ekzistencës së marrëveshjes në drejtim vertikal dhe në drejtim horizontal.
10. Sekretari i Përgjithshëm i Autoritetit të Konkurrencës, në zbatim të nenit 28 dhe 29 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, nenit 22 të Rregullores “Për funksionimin e Autoritetit të Konkurrencës” dhe Vendimit të Komisionit të Konkurrencës nr. 355, datë 20.03.2015 “Për hapjen e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në sistemin e shpërndarjes”, me anë të Urdhrit nr. 21, datë 01.04.2015 “Për ngritjen e Grupit të Punës mbi fillimin e procedurës së hetimit të thelluar në tregun e blerjes

së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në sistemin e shpërndarjes” ngriti grupin e punës përgjegjës për ndjekjen procedurave të hetimit të thelluar.

II. NDËRMARRJET NËN HETIM

11. Në procedurën e hetimit të thelluar në tregun e blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes, u hetuan ndërmarrjet dhe sjellja e tyre:
  - 1- GSA
  - 2- EFT
  - 3- GEN-I Tirana sh.p.k dhe GEN-I Beograd
  - 4- OSHEE
12. Gjate procedurës së hetimit u kryen inspektime të njëkohshme pranë ndërmarrjeve GSA dhe EFT, ku u mbajtën procesverbalet përkatëse të inspektimit me qëllim evidentimin e shenjave apo evidencave direkte të bashkëpunimit.
Në përfundim të procedurave të inspektimit nuk u gjetën evidenca direkte që të provonin ekzistencën e bashkëpunimit ose marrëveshjeve të ndaluara midis këtyre ndërmarrjeve.
13. Për mbledhjen e evidencave dhe fakteve të mëtejshme, u administruan pranë OSHEE-së informacione të postës elektronike në lidhje me procedurat e kryera për periudhën Janar – Dhjetor 2015.
14. Të gjitha informacionet e administruara u perpunuan më tej, me qëllim sigurimin e evidencave dhe provave indirekte për vërtetimin e bashkëpunimit në dy drejtime : horizontal (midis ndërmarrjeve pjesëmarrëse) dhe vertikal (midis ndërmarrjeve dhe OSHEE-së).

III. ANALIZA E KONKURRENCËS

III.1.Tregu përkatës

17. Tregu përkatës përfshin produktet që vlerësohen si të zëvendësueshme nga konsumatorët dhe operatorët, për sa u përket karakteristikave, çmimit dhe funksionit të tyre dhe që ofrohen ose kërkohen nga ndërmarrjet në një zonë gjeografike me kushte të njëjta konkurrence². Përkufizimi i tregut përkatës përfshin dy dimensione:
  - a) Tregu përkatës i produktit
  - b) Tregu përkatës gjeografik

III.1.a Tregu përkatës i produktit

18. Tregu përkatës i produktit është tregu i blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes nga OSHEE (ish Cez shpërndarje).
19. Bazuar në Modelin Shqiptar të Tregut të Energjisë Elektrike dhe në Deklaratën Rregullatore, blerja e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve kryhet nga OSHEE. Operatori i Shpërndarjes së Energjisë Elektrike është i vetmi operator, me pozicion monopol natyror, në dy segmente të tregut të energjisë elektrike. Ai vepron i vetëm në segmentin e tregut të shpërndarjes dhe në segmentin e furnizimit me pakicë të publikut.
20. Për shkak të humbjeve teknike dhe jo teknike të rrjetit të shpërndarjes, dhe për sigurinë e furnizimit me energji elektrike, është vetëm OSHEE operatori që kryen blerjen e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes. Pra, në këtë segment tregu OSHEE vepron i vetëm. Si rrjedhim tregu është inelastik dhe i pazëvendësueshëm nga ana e kërkesës.

---

² L I G JI 9121 datë 28.7.2003 PËR MBROJTJEN E KONKURRENCËS dhe Udhëzimi i Komisionit të Konkurrencës nr 76, datë 07.04.2008.

21. Për sa i përket zëvendësueshmërisë nga ana e ofertës, në këtë treg janë të licensuar 66 operatorë për tregtim të energjisë elektrike, por kompania OSHEE e dërgon ftesën për ofertë në 22 operatore dhe paraqiten si pjesëmarrës në procedura vetëm 4-5 operatorë. Pra, oferta është inelastike.
22. Zëvendësueshmëria nga ana e kërkesës, është inelastike pasi OSHEE është i vetmi operator që kryen blerjen e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes.

III.1.a Tregu përkatës gjeografik.

22. Tregu gjeografik përfshin territorin e Republikës së Shqipërisë pasi energjia elektrike që blihet për mbulimin e humbjeve në rrjet, përdoret për sigurinë e rrjetit të brendshëm me energji elektrike të vazhdueshme, si edhe të gjitha transaksionet për blerjen e energjisë elektrike kryhen në territorin e Republikës së Shqipërisë.

III.2 Analiza e tregut

23. Nga informacioni i administruar u analizuan pjesët e tregut për kompanite pjesëmarrëse dhe fituese të tenderave sipas muajve. Pjesët e tregut janë evidentuar në tabelën e mëposhtme.

Pjesët e tregut për blerjen e energjisë për mbulimin e humbjeve, viti 2014 (%)

Nr.	Shoqëritë	Janar	Shkurt	Mars	Prill	Maj	Qersh	Korrik	Gusht	Shtator	Tetor	Nentor	Dhjetor
1	GSA	14	30	31	23	7	16	17	30	20	16	21	29
2	EFT*AG	63	46	68	37	52	84	60	42	80	42	45	44
3	GEN-I*SB	23						15	7		14	9	11
4	GEN-I Tirana		23	1	38	41		8	19		23	12	9
5	GEN-I Athens											9	6
6	AXPO		1		2				2		5	4	1
		100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabela nr.1

24. Analiza u krye për çdo muaj, pasi procedurat e blerjes së energjisë për mbulimin e humbjeve të kryera nga OSHEE janë procedurë mujore. Referuar të dhënave të tabelës nr.1, operatori EFT AG, ka pjesën më të madhe të tregut për blerjen e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve për çdo muaj nga Janari deri në Dhjetor 2014.

III.3 Vlerësimi i sjelljes së ndërmarrjeve në treg

25. Për të vlerësuar sjelljen e ndërmarrjeve në treg është hetuar dhe analizuar gjithë dokumentacioni i administruar dhe grumbulluar gjatë procedurës së hetimit për çdo muaj, duke marrë në konsideratë edhe informacionin e ankimesit.
26. Kompania CEZ shpërndarje/OSHEE, gjatë periudhës Janar – Shkurt 2014 ka kryer blerjen/importin e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve bazuar në vendimin e bordit të ERE-s, nr. 42, datë 25.05.2009, mbi “Rregullat dhe procedurat standarde të prokurimit të energjisë elektrike nga OSSH SH.A.
27. Më pas, CEZ shpërndarje/OSHEE për blerjen e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve bazuar në vendimin e ERE-s, nr. 9, datë 06.02.2014 pika 2, për blerjen e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes, ka zbatuar “Rregulloren e procedurave të blerjes nga KESH SH.A (KESH Gen/FPSH) të energjisë elektrike, nga tregtarët vendas dhe të huaj, të miratuar me Vendimin e ERE nr. 30, datë 23.03.2011.

28. Cez shperndarje/OSHEE, për periudhën Mars – Dhjetor 2014 ka aplikuar këtë rregullore për blerjen e energjisë elektrike. Sipas nenit 9, pika 2, “Autoriteti Blerës duhet të publikojë në faqen e tij zyrtare të internetit çdo ftesë për blerje të energjisë elektrike në të njëjtën ditë që fton kompanitë e listuara prej tij, për të marrë pjesë në procesin e blerjes së energjisë elektrike”. Detyrimi për publikim përforcohet edhe në nenin 19 të Rregullores.
29. Bazuar në nenin 13/3 të kësaj Rregulloreje, Cez shperndarje SH.A duhet të lexoje në prani të ofertuesve sasite dhe çmimet për gjithë ofertuesit, por kompania OSHEE/Cez shperndarje³ lexon vetem emrat dhe çmimet e ofertuesve. Por, në fakt, gjatë periudhës së hetimit kjo pikë e rregullores nuk është zbatuar.
30. Për të vlerësuar sjelljen e operatorëve është analizuar kërkesa dhe oferta për produktin për çdo muaj, pasi raporti kërkesë-ofertë është një element shumë i rëndësishëm për të përcaktuar çmimin e blerjes.

Tabelë e kërkesë-ofertës së prokurimeve të energjisë të kryera nga Cez shper/OSHEE, viti 2014

Muaji	Jana r	Shkur t	Mar s	Pril l	Ma j	Qers h	Korri k	Gush t	Shtato r	Teto r	Nento r	Dhjeta r
Kerkes e	500	480	385	260	220	250	260	270	225	252	317	330
Oferte (I)	441	410	482	391	209	298	260	246	235	200	240	170

Tabela nr. 2

30. Nga tabela duket që për muaj të veçantë, janar, shkurt, maj, gusht, tetor, nëntor dhe dhjetor, sasia e këkuar është më e madhe se sasia e ofertuar në fazën e parë të negociimit, për këtë arsye Cez shperndarje/OSHEE pretendon se në se do të behen publike sasite dhe çmimet e ofruara nga ofertuesit gjatë procedurës së prokurimit/fazave të negociimit, ofertuesit (tregtarët) nuk do të ulin çmimin e shitjes së energjisë.
31. Gjatë procedurës së hetimit, bazuar në dokumentacionin e siguruar gjatë inspektimeve dhe dokumentacionin e administruar nga OSHEE, me qëllim vërtetimin në se pjesëmarrësit kanë komunikuar apo kanë bashkëpunuar me OSHEE-ne duke nxjerrë informacion rreth ofertave të dërguara nga operatori GEN-I, u krahasuan dhe u hetuan oraret e ofertave të dërguara gjatë procedurës.
32. **Procedurat e tenderimit të energjisë muaj pas muaji për vitin 2014.**
- Gjatë analizës së fakteve dhe evidencave të prodhuara nga procedura e hetimit të thelluar konstatojmë se nuk u vërejtën prova të mjaftueshme direkte dhe indirekte që të provonin ekzistencën e marrëveshjeve të ndaluara horizontale mes shoqërive EFT dhe GSA dhe ndonjë marrëveshje vertikale mes OSHEE-së në anën e kërkesës dhe EFT dhe GSA në anën e ofertës.
  - **Në prokurimin e muajit Janar 2014** fitues janë EFT AG për sasinë 294 MW me çmim 69.75Euro/MWh dhe GSA për sasinë 55 MW me çmimin 64.57Euro/MWh çmim i cili është më i lartë se çmimi ofertës së parë në raundin e tretë(64.25 64.57Euro/MWh), por më i ulët se çmimi i ponderuar për të dy ofertat(64.25 dhe 66.75) pasi shpallja fitues është bërë për sasinë kumulative të dy ofertave. GEN-I është përjashtuar nga procedura pasi nuk ka pranuar të heqë kushtet e vendosura për afatin e pagesave të faturave (brenda 30 diteve) dhe pagesen e faturave të prapambetura nga periudhat e meparshme (nëntor-dhjetor 2013) të cilat nuk ia kishte njohur administrimi i CEZ Çek.
Nëse analizojmë çmimet nga pikpamja e një marrëveshje të mundshme mes ofertuesve, rezulton se ofertat dhe çmimet e shpallura fituese janë me diferenca domethënëse me njëra tjetrën me rreth 5 euro për MWh (megavatorë) pavarësisht se janë vetëm dy operatorë të shpallur fitues.

³ Referuar shkresës së CEZ shperndarje nr.189/1, date 21.04.2014

Mundësia e rrjedhjes së informacionit nga OSHEE për konkurrentët e ankimuesit nuk përjashtohet, por kjo hipotezë përveç se duhet të provohet dhe për të cilën ankimuesi nuk ka sjellë asnjë provë dhe nga inspektimet dhe verifikimet e dokumentacionit nuk është mundur të provohet, mbetet gjithësesi jashtë objektit të ligjit “Për mbrojtjen e konkurrencës”(i ndryshuar), por mund të jetë objekt i shqyrtimit nga organet e auditit të brendshëm të OSHEE dhe KLSH, për të parë nëse nga këto veprime i është shkaktuar dëm shtetit që është pronari i 100 % të aksioneve të OSHEE-së. Por, elementët e dyshuar të rrjedhjes së informacionit siç pretendon ankimuesi nuk mundën të provohen ndër të tjera edhe për shkak të faktit se ankimuesi e ndryshoi pretendimin e tij nga mundësia e ekzistencës së koordinimit të ofertave mes konkurrentëve të tij te mundësia e një marrëveshje vertikale mes OSHEE dhe ofruesve të tjerë të energjisë.

- **Në prokurimin e muajit shkurt 2014**, nga analiza e orareve të ofertave të dërguara me faks vihet re se ofertat e konkurrentëve të ankimuesit janë dërguar më vonë se oferta e GEN-I.
Sa i përket pretendimit të ankimuesit se “çmimet e konkurrentëve janë disa cent më të ulëta se ato të GEN-I, duke bërë të mundur eliminimin e operatorëve të tjerë të tregut” nga analiza e rezultateve të ankandit rezultoi se janë shpallur fitues të gjithë konkurrentët dhe çmimet variojnë nga 70.5 euro/MWh deri në 63.55 euro/MWh me ndryshime të rëndësishme nga një ofertues te tjetri dhe asnjëri nga konkurrentët nuk ka çmim me cent më të ulët se Gen-I.
Ne muajin shkurt operatori GEN-I, ka hequr kushtet e vendosura (me afatin e pageses se faturave). Operatori GSA ka paraqitur dy oferta dhe është shpallur fitues me dy oferta.
Nga dokumentacioni i administruar, për procedurën e prokurimit të muajit Shkurt 2014, nuk u evidentuan shenja të ngjashme ose evidenca të cilat provojnë bashkëpunimin e operatorëve dhe OSHEE gjatë hartimit të ofertave.
- **Në prokurimin e muajit Mars 2014**, duket sikur provohet hipoteza e Gen-I se “nëpërmjet paraqitjes së ofertave përfundimtare me çmime të cilat janë disa cent më të ulëta se ato të GEN-I, duke bërë të mundur eliminimin e operatorëve të tjerë të tregut” pasi diferenca mes tre fituesve është 0.05 euro/MWh. Fituesit e muajit Mars 2014 janë: GEN-I Tirana Sh.p.k për sasinë 5 MW me çmim 55.90Euro/MWh; GSA për sasinë 120 MW me çmim 55.80 Euro/MWh dhe EFT AG për sasinë 260 MW me çmim 55.85Euro/MWh.
Por hipoteza se çmimet e konkurrentëve janë disa cent diferencë nga Gen-I pasi ka patur rrjedhje informacioni nga OSHEE për konkurrentët, në këtë ankand nuk provohen pasi oraret e dërgimit të ofertave rrezojnë pretendimin se OSHEE mund te ketë informuar konkurrentët për çmimet e GEN-I.
Nga shqyrtimi i informacionit dhe dokumentacionit përkatës, nuk u evidentuan shenja ose evidenca të cilat provojnë bashkëpunimin e operatorëve gjatë hartimit dhe shqyrtimit të ofertave për prokurimin e muajit Mars 2014.
- **Në prokurimin e muajit Prill 2014**, nuk u evidentuan shenja të ngjashme ose evidenca të tjera të cilat provojnë bashkëpunimin apo koordinim te sjelljes së operatorëve gjatë hartimit dhe shqyrtimit të ofertave për prokurimin e muajit Prill 2014.
- **Në prokurimin e muajit Maj 2014** nga shqyrtimi i dokumentacionit të administruar, evidentohet se ofertat e shpallura fituese mes EFT dhe GSA ndryshojnë vetëm me 0.1 euro, por ky fakt nuk është i pamjaftueshëm për të provuar bashkëpunimin mes operatorëve konkurrues(marrëveshje horizontale) dhe ndërmjet OSHEE dhe operatorëve(marrëveshje vertikale) gjatë shqyrtimit oraret e dërgimit të ofertave dhe analiza e korespondences elektronike të ofertave për prokurimin e muajit Maj 2014.
Pretendimi se OSHEE mund të ketë njoftuar pjesëmarrësit e tjerë në procedurë për ofertën e Gen-I, nuk provohet pasi nga procesverbalet perkatase vihet re se ora e dërgimit të ofertave përfundimtare të GEN-I Tirana është me vone se oraret e ofertave te dërguara nga shoqëritë e tjera konkurrencte.
- **Në prokurimin e muajit Qershor 2014**. Referuar ofertave fituese, vihet re se çmimet përfundimtare të ndërmarrjes EFT dhe GSA për muajin Qershor 2014 ndryshojnë me vetëm 0.04 Euro, ndërsa ofertat fillestare ndryshojnë më shume.

Gjithashtu, ofertat përfundimtare të EFT dhe GSA për të cilat pretendohet për marrëveshje vertikale me OSHEE-në janë dërguar rreth 60 dhe 40 minuta pas ofertës së GEN-I. Afersia kaq e dukshme e çmimeve mes operatorëve të shpallur fitues dhe diferenca me vetëm 0.1 euro me Kurum dhe 0.6 euro me Gen-I të bëjnë të dyshosh mbi aplikimin e një “teorie loje” me informacion asimetrik mes konkurrentëve në treg, por që në mungesë të evidencave direkte të komunikimit horizontal(EFT-GSA) dhe vertikal(OSHE me EFT dhe GSA) mbetet hipotezë e arsyeshme, por e paprovueshme me faktet dhe provat që disponohen.

Nga shqyrtimi i dokumentacionit vihet re se janë paraqitur oferta nga ndërmarrjet GEN-I Tirana Sh.p.k dhe GEN-I Beograd, të cilat janë pjesë e të njëjtit grup. Në këtë rast ku numri i operatorëve me të cilet vazhdojnë negociatat është i kufizuar (vetem 5 operatore) ndersa dy operatore janë të të njëjtit grup, rrezikon të ketë konkurrencë.

- **Në prokurimin e muajit Korrik 2014**, janë verifikuar oraret e dërgimit të ofertave dhe vihet re se oraret e dërgimit të ofertave përfundimtare nga shoqëritë e GEN-I Grup janë paraqitur me vonë se oraret e ofertave të ofertuesve të tjerë. Pra, oraret e dërgimit të ofertave e rrezojnë pretendimin se OSHEE mund të ketë bashkepunuar duke informuar konkurrentët për çmimet e GEN-I. Gjithashtu afersia e ofertave fituese lë dyshime për një “teorie loje” me shkëmbim informacioni mes konkurrentëve në treg, por oraret më të hershme të dërgimit të ofertave nga këto dy konkurrentë krahasuar me Gen-I, nuk e provojnë marrëveshjen vertikale nëpërmjet shkëmbimit të informacionit mes OSHEE-së nga ana e kërkesës dhe kompanive ofertuese nga ana e ofertës. Në këtë procedurë ofertat e paraqitura nga ndërmarrjet e grupit GEN-I (GEN-I Tirana Sh.p.k dhe GEN-I Serbia), janë pjesë e të njëjtit grup dhe janë të nënshkruara nga i njëjti person, paraqiten me oferta dhe konkurojnë si dy shoqëri të pavarura.
- **Në prokurimin e muajit Gusht 2014**. Afersia e ofertave fituese lë dyshime për një “teorie loje” me shkëmbim informacioni mes konkurrentëve në treg, por oraret më të hershme të dërgimit të ofertave nga kompanite fituese krahasuar me Gen-I Grup e bëjnë të të paprovueshme marrëveshjen vertikale, apo shkëmbimin e informacionit mes OSHEE-së nga ana e kërkesës dhe kompanive ofertuese nga ana e ofertës. Nga shqyrtimi i dokumentacionit të administruar, oraret e dërgimit të ofertave dhe analiza e korrespondencës elektronike e-maileve, nuk u verejten shenja të koordinimit të sjelljes apo të bashkepunimit ndërmjet OSHEE, EFT dhe GSA. Por, vihet re se ofertat e paraqitura nga ndërmarrjet GEN-I Tirana SHPK dhe GEN-I SB, konkurojnë me oferta të veçanta sikur janë shoqëri të pavarura.
- **Në prokurimin e muajit Shtator 2014**. Afersia e ofertave fituese të EFT dhe GSA të lë dyshime për një “teorie loje” me shkëmbim informacioni mes konkurrentëve në treg por oraret më të hershme të dërgimit të ofertave nga këto dy konkurrentë krahasuar me Gen-I e bëjnë të paprovueshme marrëveshjen vertikale nëpërmjet shkëmbimit të informacionit mes OSHEE-së nga ana e kërkesës dhe EFT e GSA-së nga ana e ofertës. Shoqëritë e GEN-I Grup i kanë paraqitur ofertat me vonë se GSA, ndersa EFT e ka paraqitur ofertën e fundit një min para GEN-I Tirana dhe një min pas GEN- SB. Kështu, oraret e dërgimit të ofertave e rrezojnë pretendimin se OSHEE mund të ketë bashkepunuar me EFT dhe GSA duke informuar për çmimet e GEN-I. Pra, nuk ekzistojnë prova të mjaftueshme në dokumentacionin e procedurës dhe korespondencës elektronike, e-maileve, për të provuar marrëveshjen e bashkepunimit ndërmjet OSHEE, EFT dhe GSA.
- **Në prokurimin e muajit Tetor 2014**. Nga dokumentacioni perketes vihet re se shoqëritë e GEN-I Grup, i kanë paraqitur ofertat me vonë se GSA dhe EFT. Kështu, oraret e dërgimit të ofertave e rrezojnë pretendimin se OSHEE mund të ketë bashkepunuar me EFT dhe GSA duke informuar për çmimet e GEN-I. Çmimet nga oferta e pare deri në ofertën përfundimtare janë ulur. Pra nuk ekzistojnë prova të mjaftueshme në dokumentacionin e procedurës dhe korespondencës elektronike e-maileve, për të provuar marrëveshjen e bashkepunimit ndërmjet OSHEE, EFT dhe GSA. Në procedurën e muajit tetor sasia e energjisë së kontraktuar është me e madhe sa energjia e kërkuar për mbulimin e humbjeve.

- **Në prokurimin e muajit Nentor 2014.** Nga dokumentacioni perkates vihet re se oraret e dërgimit të ofertave perfundimtare të GEN-I Tirana, GEN-I SB dhe GEN-I Athens jane në orën 17.59, ndërsa EFT ora 18.05, AXPO eshte ora 17.41 dhe GSA eshte ora 17.56. Në këtë rast EFT e ka derguar oferten 6 min me pas se GEN-I Grup, ndërsa GSA e ka dërguar ofertën më pare se GEN-I Grup. Në procedurën e prokurimit të muajit nëntor 2014, GEN-I Grup paraqitet me tre oferta të ndryshme, nderkohe që konkurojnë gjithsej 6 shoqëri. Pra nga 6 shoqëri që futen në procesin e konkurimit tre i perkasin grupit GEN-I, dhe të tre jane shpallur fitues. Edhe ne këtë rast nuk mund te vertetohet bashkepunimi vertikal.
Ne proceduren e muajit nentor sasia e energjisë së kontraktuar eshte me e madhe se energjia e kerkuar per mbulimin e humbjeve.
  - **Në prokurimin e muajit Dhjetor 2014.** Nga dokumentacioni konstatohet se ofertat e grupit GEN-I janë derguar më vonë se ofertat e shoqërive të tjera. Pra, nuk provohen shenja komunikimi apo bashkërendimi ndërmjet shoqërive pjesëmarrëse (EFT dhe GSA) dhe OSHEE për të informuar në lidhje me oferten e GEN-I.
Në procedurën e prokurimit të muajit dhjetor 2014, GEN-I Grup paraqitet me tre oferta të ndryshme në një procedurë që konkurojnë gjithsej 7 shoqëri. Pra nga 7 shoqëri që futen në procesin e konkurimit, tre i perkasin të njëjtit grup GEN-I, dhe te tre jane shpallur fitues. Gjithashtu edhe shoqëria EFT Grup paraqitet me dy shoqëri EFT AG dhe EFT Albania duke paraqitur ofertat përkatëse dhe duke dale fituese me te dyja shoqëritë.
Ne proceduren e muajit dhjetor sasia e energjisë së kontraktuar eshte me e madhe se energjia e kerkuar per mbulimin e humbjeve
33. Nga shqyrtimi i dokumentacionit të administruar, oraret e dërgimit të ofertave dhe analiza e korespondences elektronike e-maileve, nuk iu verejten shenja te koordinimit te sjelljes apo te bashkepunimit ndermjet OSHEE, EFT dhe GSA. Gjithashtu nga analiza e orareve të dërgimit të ofertave nuk vertetohet dyshimi se konkurentët kane informacion paraprak për çmimin e ankimuesit, për ta nxjerrë nga tregu, pasi ofertat e konkurrenteve janë derguar pothuajse më vonë se ofertat e kompanise GEN-I.
  34. Nga shqyrtimi i ankesave bazuar ne hipotezat e pretenduara nuk ka përputhje midis skemave të paraqitura, madje ankimuesi nuk e ka mbeshtetur hetimin me argumenta të qarta për të vertetuar pretendimin e marreveshjes ne drejtim vertikal apo horizontal.
  35. Tregu i blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes është treg i derregulluar, për sa i përket çmimit, ndersa procedura e prokurimit të energjise elektrike është e përjashtuar nga rregullat e Ligjit “Për prokurimin publik” dhe akteve nënligjore në zbatim të tij.
  36. Dinamika e çmimeve ndryshon në disa raunde negociatash, që OSHEE i kryen për të optimizuar portofolin ekonomik të blerjes, por procesi në vetvete, ka ngritur hipoteza mbi mungesën e transparencës, pasi në tre raundet e para publikohet vetëm çmimi dhe jo sasia e ofruar që sipas OSHEE-së bëhet për të siguruar sasisë e energjisë së kërkuar dhe uljen e çmimeve të ofruara. Në përgjithësi janë zhvilluar 4 faza negocimi gjate të cilave ofertuesit kanë paraqitur ofertat e tyre.
  37. Nga analiza e të dhënave të administruara vihet re se në muajt ku kërkesa për energji elektrike është më e vogël se oferta e paraqitur, çmimi fitues me të cilin është lidhur kontrata përfundimtare është më i ulët, pra eshte rritur konkurrenca ndermjet shoqerive pjesemarrrese ne procedure.
  38. Ndërsa në muajt janar, shkurt, maj, gusht, tetor, nëntor të vitit 2014, kërkesa për energji elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e shpërndarjes është më e madhe se oferta fillestare e operatorëve që marrin pjesë në procedurën e prokurimit duke zbehur konkurrencën mes operatorëve që ofrojnë produktin energji elektrike për tregun përkatës.

39. Gjate muajve tetor, nentor, dhjetor 2014, nga ana e OSHEE eshte blere me shume energji elektrike se sasia e kerkuar. Gjate periudhes janar, shkurt 2014, sasia e kontraktuar/blere është më e vogël se sasia e kërkuar.
40. Referuar te dhënave për çdo muaj (të cilët konsiderohen si tregje përkatëse të veçanta) operatori EFT AG, ka pjesën më të madhe të tregut që varion nga 42% - 80% per çdo muaj (Janari - Dhjetor 2014).
41. Numri i kompanive pjesëmarrje në procedure dhe që OSHEE/Cez SH.A ka lidhur kontrata furnizimi është i kufizuar. Janë pothuajse të njëjtat kompani që marrin pjesë dhe shpallen fituese pas katër proceseve negociimi, pra katër ose pese kompani, e cila ka çuar ne ulje të konkurrences ndermjet pjesemarrsesve.
42. Gjate procedurave të prokurimit ndërmarjet të cilat i përkasin të njejtit grup sic jane ndërmarjet e grupit GEN-I, në shtate muaj kanë paraqitur dhe kane dale fitues me oferta të veçanta. Kjo ka çuar në ulje të konkurrencës pasi nuk mund te konkurrojnë me njëra tjetren ndërmarje të të njejtit grup. Pra, tregu perveç se ka numër të kufizuar pjesëmarrësish, ka edhe pjesëmarrje të të njejtit grup qe paraqiten me oferta të veçanta. Gjithashtu, në muajin dhjetor 2014 edhe EFT eshte paraqitur dhe ka dalë fituese me dy oferta te EFT AG dhe EFT Albania.
43. Baza ligjore rregullatore që zbatohet për blerjen e energjisë elektrike per mbulimin e humbjeve dhe menyra se si ajo zbatohet, e kufizon numrin e pjesëmarrësve ne procedure, e ben procesin jotransparent dhe te besueshem për shoqërite pjesëmarrëse dhe si rrjedhim e ben tregun me inelastik, nga ana e ofertës, duke e çuar ne tkurrje te numrit të ofertuesve, duke ndikuar negativisht për konkurrencën në treg, dhe në rritjen e kostove përfundimtare të produktit energji elektrike.
44. Ofertat që kompanite dergojne me poste elektronike prane CEZ/OSHEE, dërgohen në posten elektrokniqe zyrtare të personave pergjegjes per procesin e prokurimit, pra jo nepermjet nje adrese te posacme per prokurimet, e cila te hapet dhe lexohet ne prani te pjesemarrsesve, kjo e ben procesin jo te besueshem dhe transparent.
41. Për sa më sipër, referuar sjelljes së ndërmarreve gjatë procedurave të prokurimit të energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve, rezulton se nuk gjenden shenja komunikimi direkte të cilat mund të kufizojnë konkurrencën në bazë të nenit 4, të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”(i ndryshuar).
42. Por gjithsesi është baza ligjore dhe rregullatore e cila krijon deformime dhe shqetësime për konkurrencën në treg nëpërmjet:
- (i) tkurrjes së numrit të ofertuesve,
  - (ii) humbjes së besimit të operatorëve në procesin e blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve,
  - (iii) faktin që në shume raste kërkesa është më e madhe se oferta, si dhe kufizimit të numrit te operatoreve qe do te futen në procedurat e mëtejshme të negociimit bën që operatorët e të njëjtit grup, për të zënë vende për procedurat e mëtejshme të hyjnë si operatorë të veçantë,
  - (iv) negociatat dypalëshe që kryhen ndërmjet OSHEE-së dhe ofertuesve e bën procesin dyshues.
43. Ndërkohë që kishin përfunduar procedurat hetimore dhe Komisioni i Konkurrencës ishte para marrjes së vendimit përfundimtar, nga OSHEE vihemi në dijeni se gjatë periudhës janar-shtator 2015 edhe Kontrolli i Lartë i Shtetit ka ushtruar audit pranë OSHEE-së ndër të tjera edhe lidhur me procedurat e blerjes së energjisë elektrike.
44. OSHEE SH.A me nr.19157 prot, datë 21.10.2015, na njofton se nga auditi i Kontrollit të Lartë të Shtetit u konstatuan parregullesi në zbatimin e procedurave të blerjes se energjise per mbulimin e humbjeve të energjise në sistemin e shpërndarjes, pasi kompanitë e të njëjtit grup kanë realizuar marrëveshje të ndaluara në procedurat e blerjes së energjisë elektrike, kanë fshehur pozicionin e

tyre të dyfishte dhe kane kryer tregti direkt të fshehtë, duke krijuar avantazh të paligjshem, duke mos respektuar rregullat e konkurrencës.

45. Autoriteti i Konkurrencës me shkresën nr 418/1, datë 29/10/2015 kërkoi nga KLSH të vendosë në dispozicion të Autoritetit çdo evidencë apo provë që të vërtetojë bashkëpunimin ndërmjet pjesëmarrësve në procedurë.

46. Kontrolli i Lartë i Shtetit me anë të shkresës nr. 90/3 prot të datës 08.11.2015 dergoi raportin e auditimit në të cilin Autoriteti i Konkurrencës nuk gjeti prova dhe evidenca të cilat të vërtetonin bashkëpunimin e pjesëmarrësve.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës në mbështetje të nenit 4, nenit 24 shkronja d), nenit 43 pika 5, dhe nenit 70, të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës” si dhe në nenin 12 të Rregullores “Për funksionimin e të Autoritetit të Konkurrencës”,

VENDOSI:

1. Mbylljen e procedurës së hetimit paraprak në tregun e blerjes së energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në sistemin e shpërndarjes, ndaj ndërmarrjeve GSA, EFT, ndërmarrjeve të grupit GEN-I, OSHEE, pasi nuk ka shenja të kufizimit të konkurrencës si pasojë e sjelljes së ndërmarrjeve në treg.
2. T’i rekomandojë Entit Rregullator të Energjisë dhe Ministrisë së Industrisë dhe Energjetikës si dhe Operatorit të Shpërndarjes së Energjisë Elektrike(OSHEE):
  - a- *Gjatë procedurave të plotësimit të kuadrit nënligjor sipas parashikimeve të Ligjit nr. 43/2015 “Për energjinë elektrike” lidhur me Modelin e Tregut dhe rregulloret e posaçme për blerjen e energjisë nga OSHEE për mbulimin e humbjeve, të mbahen parasysh rekomandimet e përsëritura të Autoritetit të Konkurrencës lidhur me parimet e garës dhe transparencës së procedurave dhe zbatimin e rregullave të ankandit sipas praktikave më të mira të ofruara nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë dhe vendet antare;*
  - b- *Të ndalojë pjesëmarrjen e ndërmarrjeve të lidhura që i përkasin te njejtë grup, apo kanë lidhje aksionerësh, të paraqiten me oferta të veçanta në procedurat e prokurimit apo te blerjes së energjisë elektrike.*
3. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e këtij vendimi për palët nën hetim.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Servete GRUDA

Koço BROKA

Iva ZAJMI

Eduard YPI

(_____)

(_____)

(_____)

(_____)

Zv/Kryetar

Anëtar

Anëtar

Anëtar

Lindita MILO (LATI)

K R Y E T A R